

Imagina el nou Ecobarri de Ca n'Ametller

Ajuntament de Sant Cugat

**INFORME RESUM WORKSHOP 4
Ciutadania**

1 de desembre de 2021

AJUNTAMENT DE
SantCugat

Organitzat per:

AJUNTAMENT DE
SantCugat

BARCELONA
REGIONAL
AGÈNCIA
DESENVOLUPAMENT
URBÀ

Equip de facilitació

ARC Mediación Ambiental
arc@mediacionambiental.com

ARC Mediación Ambiental procura contribuir al desenvolupament sostenible utilitzant productes de baix impacte ambiental, priorititzant l'ús del transport públic i portant a terme una gestió eficient dels recursos.

Seguint aquestes directrius, es recomana imprimir aquest document a doble cara, utilitzant paper 100% reciclat post-consum lliure de clor.

Index

1. BREU INTRODUCCIÓ	4
2. DESENVOLUPAMENT DEL WORKSHOP	5
3. ASSISTENTS	6
PARTICIPANTS	6
4. RESULTATS	7
EIX 1. INFRAESTRUCTURA VERDA I EQUIPAMENTS	7
EIX 2. TEIXIT	9
EIX 3. MOBILITAT	12
EIX 4 - DESENVOLUPAMENT	15

1. Breu introducció

L'Ajuntament de Sant Cugat ha impulsat un procés participatiu sobre el Pla Estratègic d'Urbanisme que preveu crear una nova centralitat urbana d'àmbit metropolitana a l'entorn de l'estació inter modal de l'Hospital General de Catalunya, una de les darreres taques de sòl del municipi.

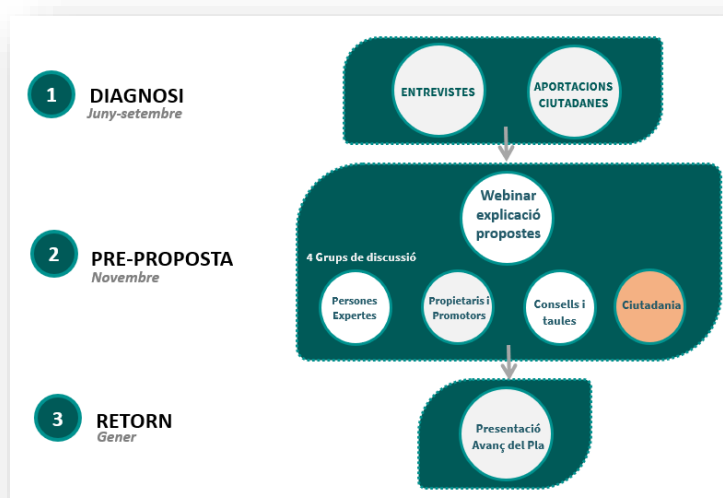
Per això està treballant conjuntament amb l'AMB i Barcelona Regional per redefinir el Pla General Metropolità (PGM) a Sant Cugat del Vallès **planificant el darrer creixement urbà de la ciutat per als propers 20 anys**.

Ens trobem doncs en una fase, **prèvia al tràmit de modificació del PGM**, que es vol obrir a un **debat reflexiu** a través d'un procés de participació ciutadana sobre com es vol fer aquest nou creixement. Aquesta contribució de **la ciutadania servirà per millorar la diagnosi i la futura planificació urbanística d'aquesta unitat de sòl** significativament gran, clau per Sant Cugat i estratègica a escala metropolitana.

Aquest **nou creixement** ha de permetre **repensar, dins d'un nou model urbanístic**, aspectes com ara l'habitatge públic i assequible, la mobilitat sostenible, generar noves zones de centralitat comercial i d'activitat, l'eficiència energètica en les noves construccions, o la relació amb els espais naturals propers, entre d'altres.

El procés de participació s'ha desenvolupat durant el darrer semestre de 2021. Primer es van fer unes **entrevistes per fer una primera prospectiva sobre els temes clau a plantejar a l'abordar aquest nou creixement**. Posteriorment es va fer una presentació de retorn a les persones entrevistades. En aquest [enllaç](#) es pot descarregar tota la documentació generada fins ara (informe entrevistes, per exemple.)

El dia 16 de novembre es va celebrar una sessió informativa (webinar). La gravació de la sessió es pot veure en aquest [enllaç](#). Aquesta sessió va ser l'inici del procés participatiu. A partir d'aquesta sessió, s'han desenvolupat 4 workshops. Aquest informe recull les aportacions del quart dels workshops, celebrat el dia 1 de desembre.

2. Desenvolupament del workshop

Aquesta sessió de treball va tenir lloc el dia **1 de desembre de 2021, en horari de 18.30 a 21 hores**, a la Masia Torreblanca (Sala Annexa), Avinguda del Pla del Vinyet, 81, 85, 08172 Sant Cugat.

L'objectiu de la sessió era debatre sobre algunes qüestions clau pel desenvolupament urbanístic del futur ecobarri de Ca n'Ametller.

Per assolir aquests objectius, es va seguir aquest **ordre del dia**:

- 18.30 - **Benvinguda i contextualització de la sessió.**
- 18.35 - **Breu explicació de la dinàmica de la sessió.**
- 18.40 - **Presentació dels quatre eixos de debat per part de BR.**
- 18.55 - **1ª PART – Treball per grups**
- 19.55 - **2ª PART – Debat plenari**
- 20.55 - **Conclusions i properes passes.**
- 21.00 - **Cloenda.**

3. Assistents

Participants

Han assistit un total de 19 persones, 13 participants, 4 de l'Ajuntament de Sant Cugat, 7 de Barcelona Regional i 2 persones de l'equip de dinamització.

4. Resultats

Eix 1. Infraestructura verda i equipaments

1. Com us imagineu la continuïtat entre els edificis i els parcs

- **Espais verds públics connectats a les vivendes.**
- **Necessitat de connectar els serveis/equipaments que ja hi ha.** Per exemple connectar el CAP amb l'Hospital General amb carril bicicleta o altres serveis públics per tal d'evitar el trànsit de vehicles. Té més a veure amb mobilitat però és lògic si t'has d'imaginar quins camins has d'impulsar per afavorir la continuïtat.
- **Horts comunitaris.**
- **Envoltar la Boehringuer de verd.** Ampliar Turó de Can Mates i part nova de la Boehringer.
- **Zona verda de la C16 fins a l'hipòdrom.** Cobrir l'espai que ja hi ha.
- **Preveure un nou CAP al barri.**

2. Equipaments junts o distribuïts pel barri

- Hi ha unanimitat en que els **equipaments han d'estar distribuïts pel barri.**
- Es proposa a més que aquests equipaments **es puguin gaudir pels barris propers /adjacents.**
- S'ha arribat a pensar on, com ubicar el **mercat, les escoles, els serveis sanitaris, el centre cívic, les instal·lacions esportives, els espais per fer mercats temporals, les zones de càrrega i descàrrega.**
- Caldrà imaginació per dissenyar els equipaments i els espais col·lectius. Segurament tal i com estan canviant les coses degut a la COVID en un futur caldrà repensar els **nous serveis amb una mirada més innovadora:** des d'un centre de **coaching digital** fins a **menjadors col·lectius.** Estem davant d'una nova realitat. Per exemple l'increment del teletreball pot generar nous equipament de **coworking veïnal** o similars.

3. Com us imagineu els espais verds? I el torrent?

- La idea del **Torrent de la Guinardera com element estructurant** agrada. Té molt de potencial però li cal una **intervenció regenerativa** important.
- El Torrent hauria de ser un espai verd ben preservat on es fessin unes tasques mínimes de manteniment que facilitessin l'**accessibilitat amb el mínim impacte.**

- Caldria fomentar la idea d'**itineraris pels espais verds**. No tant de places sinó de **rutes verdes saludables**, molt buscades arran dels nous hàbits derivats de la pandèmia.
- **Els parcs haurien de ser un lloc d'oci i socialització** (tipus el Parc Central) que a més a més fomentessin la biodiversitat.
- Ja que tradicionalment els rius eren llocs que permetien l'activitat agrària es podrien **acompanyar les intervencions en el torrent amb espais d'hort petits i dispersos** que poguessin ser font de nova activitat econòmica (venta de producció de proximitat).

De la pluja d'idees a través de Menti, es suggereixen com a equipaments prioritaris al nou barri:

- ✓ Equipaments sanitaris (centre d'atenció primària, hospital públic)
- ✓ Centres educatius
- ✓ Espais socio-culturals i per a la gent jove
- ✓ Sala de reunions polivalent .
- ✓ Centre de *coaching* digital.
- ✓ Menjador -Cuina col·lectiva.
- ✓ Escola -Col·legi
- ✓ Llar d'infants – Escola Bressol
- ✓ Mercat
- ✓ Zona infantil
- ✓ Centre Cívic – Centre Social
- ✓ Centre de dia per a la gent gran
- ✓ Comerç de proximitat – Petit comerç
- ✓ Espai esportiu

Altres suggeriments:

- ✓ *District heating*
- ✓ Compostatge comunitari
- ✓ Horticultura urbana
- ✓ Opcions de mobilitat sostenible
- ✓ Transport públic
- ✓ No ubicar-hi centres comercials.

Eix 2. Teixit

1. Tipus d'edificis més adequats pel nou barri

- El lògic seria **combinar diferents tipus d'edificacions**.
- **No tancar les plantes baixes amb ús privatiu**, que sigui més obert.
- Que cal **densificar l'habitatge**, no es qüestiona. També s'entén que al nou barri s'han d'**evitar les vivendes unifamiliars**. Aquesta densificació no ha de suposar un creixement desmesurat en alçada que s'ha promogut en alguns desenvolupaments urbanístics com el de Badia del Vallès o Bellvitge (entès que serien exemples extrems). Cal fer un bon estudi per veure com mantenir un **equilibri entre l'estètica dels nous volums que es proposin i la densificació**.
- Una **major densificació comporta alguns avantatges** com són fer més xarxa de barri, permetre major activitat econòmica de proximitat, disminuir la petjada ecològica i augmentar la seguretat (des d'una perspectiva dels robatoris i des d'una perspectiva de gènere –espais més freqüentats, il·luminats i més amables).

2. Com combinem activitat econòmica i ús d'habitatge

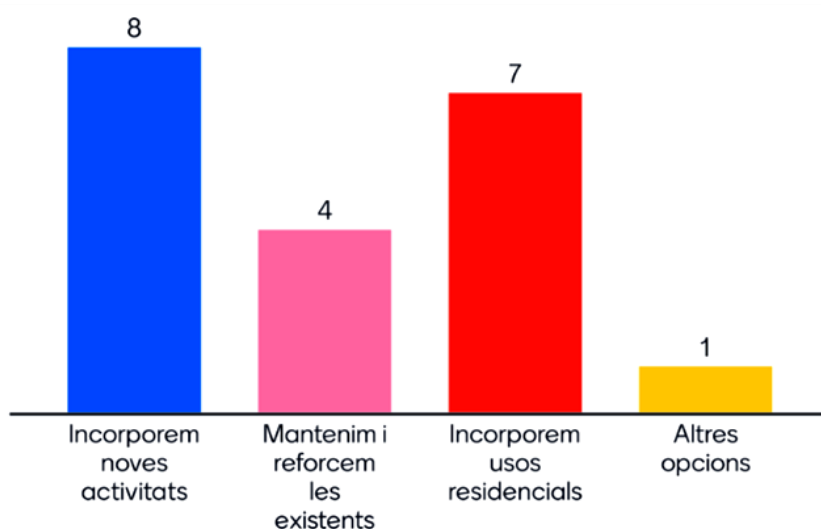
- L'activitat econòmica (**comerços/ oficines**) s'hauria de situar a la **planta baixa dels habitatges**. L'idea es tenir-ho tot més aprop i evitar de crear barris dormitori. S'ha d'**impulsar el model de ciutat dels "15 min"**, entenent que menys d'un quart d'hora a peu tinguem a disposició els serveis bàsics. Es tracta de **crear barri i guanyar en cohesió social**.
- De les tres propostes de mixtura d'usos la que agrada més és d'**edificis mixtos**, on en un mateix edifici es combina habitatge i activitat econòmica, enlloc de segregar-ho en illes mixtes. En qualsevol cas s'hauria d'estudiar bé el què suposa aquesta mixticitat amb presència d'oficines en relació al moviment de persones que potser no son del barri i s'hi haurien de desplaçar per anar-hi a treballar.

3. Quines mesures considereu més factibles per facilitar l'accés a l'habitatge?

- **Màxim d'habitatges de protecció oficial de lloguer**. Potser caldria repensar els requisits que hi donen accés per tal donar opció a perfils de gent jove que voldria quedar-se a Sant Cugat i actualment no pot. També caldria revisar les condicions de manteniment.
- **Estendre les cooperatives d'habitatge amb cessió d'ús**, fórmula poc implantada a Sant Cugat. Sembla ser que des de l' Ajuntament s'està intentant facilitar i que des de fa un anys s'ha impulsat la primera a la Floresta a les cases dels mestres (projecte cooperatiu de masoveria). Això requereix per part de l'Ajuntament la cerca de sòls disponibles per tal de facilitar-ho.

- També **recolzar més la rehabilitació de vivendes** per tal de reduir la necessitat de nova construcció.
- Explorar **noves fórmules i noves maneres de conviure com el “cohousing”** (per gent jove, compartit o per gent gran). Amb aquesta fórmula, la gent gran que viu en una casa que ara li resulta massa gran, no té perquè marxar del barri si pot facilitar en règim de lloguer una part de la seva vivenda. Es un tema que normativament és complicat però que en el cas de Sant Cugat, pot ser interessant.

4. Com ens imaginem la carretera de Rubí?

De la pluja d'idees a través de Menti, es suggereix (n=13):

- ✓ Un **passeig verd** que connecti Rubí amb Sant Cugat
- ✓ Un eix **integrat amb els barris adjacents, ciclable i passejable**.
- ✓ Més integrada a la trama urbana, accessible a l'activitat ciutadana.
- ✓ Pacificada, ciclable i de baixa velocitat.
- ✓ Carrils **per a ús esportiu** i de vianants.
- ✓ Un eix ciclable que comuniqui Sant Cugat amb Rubí. Amb un carril bici en condicions.
- ✓ Habilitació del **pas subterrani** cap a Rubí per sota l'AP7
- ✓ Pacificació de l'encreuament amb Avinguda del Països Catalans i rotonda de l'Eroski i de tota la carretera.
- ✓ Edificis, zona arbrada i passeig amb un carril bici separat i un carril central pels vehicles.

- ✓ **Un eix d'entrada de cotxes.** Afegir un carril paral·lel per serveis d'ambulàncies entre l'Hospital General i CAP de Can Mates.
- ✓ **Un espai amb més comunicació de transport públic** (menys cotxes privats)

Moltes de les aportacions que s'han fet sobre la carretera de Rubí encaixen dins els criteris de plantejar un **continu urbà entre Sant Cugat i Rubí**, entès com **una avinguda metropolitana**. Es un enfocament que s'està fent des del Planejament General de l'Àrea Metropolitana de Barcelona que reconverteix les antigues carreteres de connexió entre nuclis en avingudes metropolitanes. Són avingudes en les que hi ha cotxes però també s'hi ha de potenciar que s'hi pugui caminar, que siguin ciclables, que hi hagi transport públic, etc.. En la línia de les aportacions que s'han fet.

L'antiga carretera Sant Cugat - Cerdanyola d'alguna manera ha anat en aquesta direcció. Segurament li manquen coses per identificar-la com avinguda metropolitana però apunta cap a una orientació semblant.

Eix 3. Mobilitat

1. Mesures que poden afavorir la utilització del transport públic

- En relació a altres municipis és molt important l'**intercanviador**, en termes de "**hub**" **intermodal**, no només en relació al transport públic (RENFE, FGC; bus) sinó també en relació a altres formes de desplaçament com la bicicleta o el patinet.
- **Revisar les freqüències de les xarxes de busos** per millorar el servei d'interconnexió.
- **Millora de l'entorn de l'intercanviador**. L'entorn de l'intercanviador ha d'estar integrat i ser agradable per tal de "facilitar" l'arribada a tothom. Ha de ser un espai amable que convidi a apropar-s'hi.
- **Evitar els desplaçaments al centre de Sant Cugat**. "Descentralitzar" Sant Cugat potenciant la mixtura d'usos als barris fent **barris més autònoms** i menys dependents dels serveis que proveeix el centre històric. Per això també cal repensar la xarxa de busos per facilitar aquests desplaçaments perimetrals.
- **Incentius al transport públic**. Promoure accions per desincentivar el vehicle privat.

2. Tipologia dels carrils bici

- Com a característiques bàsiques els **carrils bici han de ser segregats i protegits**.
- Distingir molt bé entre els **dos tipus de carrils bici**:
  - ✓ Els **funcionals**, que han de ser carrils més ràpids i harmonitzats amb les freqüències dels semàfors
  - ✓ Els d'**oci**, on en doni prioritat als entorns bonics i verds.
- Els carrils bici no han de trencar els espais verds (com mostra la fotografia num.4). Preferentment **cotxes i bicicletes han d'anar junts** (a un mateix nivell de la calçada, separats per algun tipus de senyalització o barrera)
- **Cosir la xarxa de carrils bici** a tot el municipi.
- **Col·laborar amb el teixit industrial o de serveis que hi ha a Ca n' Ametller per fomentar l'ús de la bicicleta** i dissenyar els carrils adients pels treballadors vinculats a aquestes empreses.

3. Els eixos cívics

- Els eixos cívics han de tenir:
  - ✓ **Usos comercials**
  - ✓ **De vianants**
  - ✓ Han de facilitar els usos **mixtos** (per exemple si en algun cas s'han d'utilitzar com a vies ràpides en cas d'emergències).

- **L'eix cívic que es planteja al voltant de l'Hospital General s'haurà de pensar molt bé** ja que ara mateix és un entorn poc amigable. Sembla que quedi una mica despenjat.
- En aquests eixos cívics s'ha de tenir molt present temes de **seguretat vial**, relacionada amb la il·luminació i amb la pavimentació (per tal d'evitar les rrelliscades).
- Es proposa **tancar la ronda Nord i treure circulació que fa un efecte barrera sobre el nou barri**. Es preferiria que es plantejés una circumval·lació permeable i pacificada.

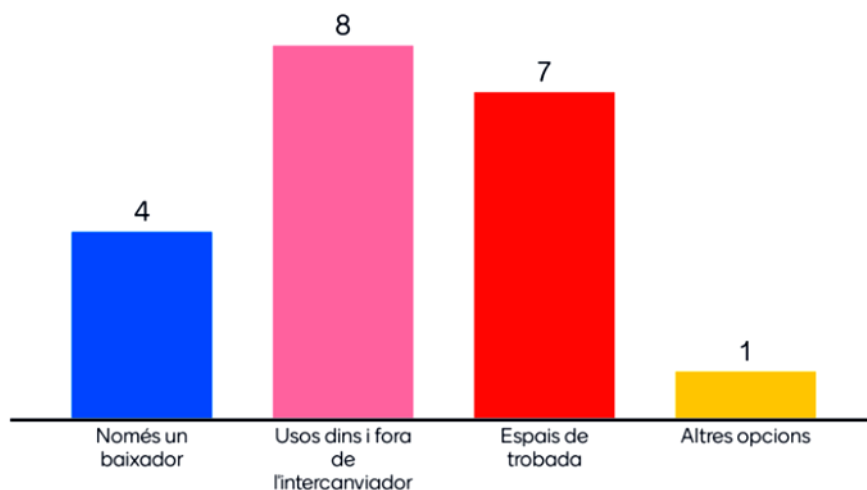
4. Com cosim aquest nou barri amb la resta de barris i poblacions veïnes?

- **Completar la Ronda Nord amb la Sud.**
- **Solucionar els accessos amb l'AP7** (carretera de Rubí i Josep Trueta), ja que actualment es generen molts embussos.
- **Soterrament d'infraestructures** (per exemple C16-Hipoòdrom i l'R8)) per a donar més permeabilitat entre barris.
- **Carrils bici amigables i amb il·luminació** per arribar als nuclis adjacents.

5. Altres aportacions

- **Repensar el tema dels aparcaments.** Al costat de l'Hospital General i la facultat d'odontologia hi ha una zona important d'aparcament improvisat de molta gent que ve de fora i que genera un trànsit intens de vehicle privat. Caldrà pensar molt bé quines alternatives es plantegen per gestionar aquesta situació que actualment es percep com una problema. Sembla que s'estan avaluant opcions per reordenar l'espai i posar un *park and ride* al voltant de l'estació, o el desdoblament de l'R8 que faria més efectiu l'intercanviador. En qualsevol cas els grans aparcaments de superfície ocupant espai públic s'han d'intentar minimitzar.

En relació a com ens imaginem el nou 'intercanviador i els seu entorn les respostes a través de Menti mostren les següents preferències:

Complementàriament afegeixen:

- ✓ Estil Mira-Sol: biblioteca, zona infantil, espais verds, mercats.
- ✓ Estil Mira-Sol però sense tanta facilitat pel cotxe.
- ✓ Un espai de pas amb mínimes afeccions a l'entorn.
- ✓ Una zona de *co-working*.
- ✓ Una zona amb protecció acústica pels veïns.
- ✓ Un Hub intermodal.
- ✓ Un punt on s'aglutini l'R8, els FGC, la central de busos elèctrics i la possible unió futura amb l'AVE.

Eix 4 – Desenvolupament amb criteris ecològics.

1. Quines són les característiques dels ecobarris que considereu prioritàries?

- Si el llistat de característiques defineix què és un ecobarri...per què cal triar entre les tretze característiques de la Taula. **S'haurien de poder complementar totes.** Es pot arribar a entendre que per raons econòmiques o del planejament s'impulsin més unes mesures ver les altres però com a ciutadania defugim la tasca de prioritzar-les i aspirem a anar a màxims en relació al desenvolupament dels barris amb criteris ecològics.
- És curiós que entre els criteris "ecològics" d'aquest futur nou barri no s'inclouï **la preservació i/o potenciació de la part agrícola existent**, que sembla el terreny agrícola més gran i proper al nucli històric de Sant Cugat (tot i que és una peça que és de propietat privada i això pot suposar alguna dificultat).
- Relacionat amb l'anterior, sorprèn que entre els criteris no es parli de **sobirania alimentària**, de **resiliència davant del canvi climàtic**, especialment en el cas de Sant Cugat, que té un origen agrícola que l'identifica però que poc a poc s'ha anat perdent (neoruralització urbana). A Sant Cugat ja no li queden camps i els que hi ha en aquest entorn poden ser l'últim testimoni.
- Sembla important i coherent que lligat al concepte d'ecobarri es posi damunt la taula el concepte d'**autoabastiment alimentari**, molt lligat a la preservació del sòl agrari existent que es comentava més amunt. L'empitjorament de la situació climàtica i l'encariment de les matèries primeres i de l'energia fa que prengui importància el concepte d'autoabastiment o de tenir la possibilitat d'arribar-ho a fer si parlem d'un ecobarri i de reduir la distància entre la producció primària i el consum.

2. Com fomentem la biodiversitat i altres funcions ecològiques dins dels espais lliures

- Per incrementar la biodiversitat es proposa:
  - ✓ Posar verd amb **plantes i flors atractives a insectes i aus.**
  - ✓ Generar **làmines d'aigua per fomentar la vida aquàtica**
  - ✓ Impulsar **parcs i jardins comestibles**, que tindrien una funció més pedagògica més que no pas alimentària. Ajudaria a la ciutadania a conèixer el cicle de les plantes comestibles. Es tracta de mirar que els parcs tinguin funció més "rural" que estètica.
  - ✓ **Horts urbans individuals i col·lectius** per reconnectar a la ciutadania amb la producció primària de proximitat.

- Captació de l'aigua de pluja.
  - ✓ **Generar conques de recollida de pluvials**, controlant la infiltració per tal de poder reutilitzar l'aigua (com a aigua no potable) abans de que s'infiltri.
  - ✓ **Instal·lar dipòsits reguladors** per poder reutilitzar l'aigua en regs, per exemple.
- Afavorir la **termoregulació** a través de:
  - ✓ Presència de **làmines d'aigua**
  - ✓ Increment del **verd urbà**
  - ✓ **Arbrat i ombres** com mesura adaptativa al canvi climàtic.
- Gestió de residus
  - ✓ Afavorir el **compostatge comunitari** front grans infraestructures de compostatge que bàsicament suposen transportar aigua a costos energètics molt elevats.

3. Les edificacions han de comptar amb espais privats comunitaris? Amb quins usos?

- El concepte d'ecobarri seria contradictori amb la presència de piscines privades. Una piscina privada seria un *oximoron* en relació als criteris ecològics que volen implantar en un ecobarri. Seria insostenible. **Les piscines privades s'haurien de prohibir o desincentivar** tant en habitatges unifamiliars com plurifamiliars. Caldria en tot cas dotar al barri d'una piscina comunitària que a més genera un pol de convivència al barri.
- **Les sales comunitàries s'haurien de dinamitzar perquè fossin realment un espai comunitari de convivència** i no una simple ampliació de l'espai privat. Haurien de servir per reforçar les xarxes d'ajuda mútua i no tant per disposar d'un espai complementari on fer-hi activitats privades que no comportin convivència amb la resta de veïnatge.
- **Espais comuns, polivalents i flexibles.** Dissenyar els equipaments, des d'un punt de vista arquitectònic que permeti una certa economia de recursos i una gestió adaptativa en funció de l'evolució de la demanda.
- **Optimització i maximització dels usos dels espais públics comuns.** El cas de les escoles seria un bon exemple. Deixar que a les tardes les escoles quedin obertes per facilitar l'accés als patis. Són equipaments que sovint resten tancats i tenen un gran potencial per fer-los servir als barris com a espais complementaris de lleure.
- Promoure **equipaments i espais de trobada** per afavorir la creació d'una xarxa veïnal enfortida. Això incrementa el sentiment de pertinença i de comunitat i disminueix la sensació de solitud d'altres models urbans.
- **Evitar els edificis unifamiliars.**

Resultats sobre la prioritització de les característiques de l'ecobarri (n=12)

1 de desembre de 2021